

OBSAH

Předmluva	9
1. Farmakologie neuroplegik a ataraktik. <i>Doc. MUDr. Dr. Sc. PhMr. Zdeněk Votava</i>	11
Úvod	11
Obecná farmakologie ataraktik	13
Terminologie	13
Rozdělení ataraktik do skupin podle chemického složení a podle účinku	16
Farmakologické vlastnosti ataraktik	16
Vliv látek na spinální reflexy	17
Účinek látek v úrovni prodloužené míchy	19
Účinek látek v mesodiencefalické úrovni	20
Ataraktika a parkinsonský syndrom	21
Vliv ataraktik na retikulární formaci mezimozku a středního mozku	21
Vliv na spontánní elektrickou aktivitu EEG	23
Vliv ataraktik na vyšší nervovou činnost	23
Vliv na nepodmíněné reflexy	23
Vliv na podmíněné reflexy	24
Vliv ataraktik na projevy strachu u zvířat	24
Antagonistický, synergistický a potenciační účinek ataraktik	24
Rozdíly ve vlivu ataraktik na ústřední nervovou soustavu	25
Speciální farmakologie ataraktik	27
I. Deriváty fenothiazinu	27
Chlorpromazin	27
Farmakologické účinky chlorpromazinu	27
Vliv chlorpromazinu na ústřední nervovou soustavu	27
Vliv chlorpromazinu na vegetativní nervstvo	29
Vliv chlorpromazinu na kardiovaskulární systém	30
Vliv chlorpromazinu na účinek některých farmak	31
Vliv chlorpromazinu na celkový a tkáňový metabolismus	31
Vstřebávání a vylučování chlorpromazinu v organismu	32
Vliv chlorpromazinu na tělesnou teplotu	32
Vliv chlorpromazinu na traumatický šok	33
Závěr farmakologických vlastností chlorpromazinu	33
Promazin	34
Mepazin	35
Prochlorperazine (prochlorperazine)	37
Lévomépromazine	38
Acépromazin	39
Perfenazin (chlorpiprazin)	40
Triflupromazin	41
Dichlorpromazin	41

Methopromazin	42
Aminopromazin	43
Thioridazin	43
II. Ataraktika z řady alkaloidů rauwolfie	44
III. Ataraktika ze skupiny derivátů difenylmethanu	44
Benaktyzin	44
Azacyklonol	46
Hydroxyzin	46
Theadryl	47
IV. Deriváty propandiolu	48
Mefenezin	48
Guajakol-glycerin-éter	48
Meprobamat	49
Fysikální vlastnosti	49
Farmakologické vlastnosti	49
Místo a způsob účinku	50
Vylučování	51
Klinické použití	51
Nežádoucí příznaky	51
Závěr	52
Literatura	52
2. Chlorpromazin a ústřední nervová soustava. <i>MUDr. Bohumil Dubanský</i>	61
Úvod	61
Retikulární formace mozkového kmene a ostatní regulační systémy mozku	65
Vzestupný aktivační systém retikulární formace	66
Difusní vzestupný thalamický projekční systém	71
Kortiko-retikulární spoje a korová aktivace retikulární formace	73
Úloha alokortexu v ústřední nervové soustavě	74
Hypothetický vzestupný inhibiční systém retikulární formace	75
Biochemie a farmakologie retikulární formace	76
Descendentní systém retikulární formace	80
Dodatek	83
Působení chlorpromazinu na ústřední nervovou soustavu	85
První experimentální práce a hypotézy o mechanismu působení chlorpromazinu	85
Chlorpromazin a metabolismus mozkové tkáně	87
Nynější názory na chlorpromazin jako farmakon s neuroplegickým účinkem	89
Terminologické a klasifikační potíže při vysvětlování centrálního účinku chlorpromazinu	90
Chlorpromazin a retikulární formace	90
Elektrofysiologické průkazy vlivu chlorpromazinu na retikulární formaci	92
Působení chlorpromazinu na elektroencefalogram	95
Účinek chlorpromazinu na descendentní systém retikulární formace	100
Další účinky chlorpromazinu na mozkový kmen	101
Chlorpromazin a extrapyramidový systém	103
Podmíněné reflexy po chlorpromazinu	106
Psychologické testy po chlorpromazinu	110

Chlorpromazin a paleokortex	112
Vliv chlorpromazinu na centrální regulace vegetativního systému a jeho působení u šokových stavů	113
Vztah chlorpromazinu k endokrinnímu systému	114
Analgetické vlastnosti chlorpromazinu	115
Chlorpromazin a biochemismus ústředního nervstva	117
Závěr	120
Literatura	122
3. Reserpin. Farmakodynamika a klinické použití. MUDr. Bohumil Dubanský	143
Úvod	143
Farmakologické vlastnosti reserpinu	147
Vliv reserpinu na vegetativní systém a regulace krevního tlaku	149
Dodatek	153
Působení reserpinu na další funkce ústřední nervové soustavy	155
Trankvilizační účinek reserpinu	155
Reserpin a epilepsie	156
Elektroencefalografické změny po reserpinu	157
Vliv reserpinu na alokortex	160
Extrapyramidová symptomatologie po reserpinu	162
Dodatek	164
Reserpin a metabolismus serotoninu	164
Biochemie serotoninu a jeho význam pro lidský organismus	165
Experimentální poznatky o funkci serotoninu v ústřední nervové soustavě	168
Vztah farmakologického účinku reserpinu k metabolismu serotoninu	175
Serotonin a ostatní psychotropní látky	178
Nové poznatky o lokalizaci a mechanismu účinku serotoninu v ústřední nervové soustavě	182
Další hypotézy o funkci serotoninu v nervové soustavě	184
Vztah reserpinu k ostatním endogenním látkám v mozku	185
Reserpin a metabolismus mozkové tkáně	187
Reserpin a endokrinní systém	188
Závěr	190
Použití reserpinu ve vnitřním lékařství	193
Hypertensní nemoc a symptomatické hypertense	193
Závěr	200
Srdeční onemocnění	200
Hypertyreosy	203
Použití reserpinu v psychiatrii	206
Schizofrenie	207
Manický syndrom	209
Symptomatické psychosy	209
Indikace pro kombinovanou léčbu reserpinem a chlorpromazinem	210
Další indikace reserpinu v psychiatrii	211
Závěr	213
Dodatek	215
Použití reserpinu v neurologii	218

Choreatické hyperkinesy	218
Použití reserpinu u jiných neurologických poruch	231
Použití reserpinu v ostatních klinických oborech	234
Reserpin v gynekologii a porodnictví	234
Reserpin v dermatologii	235
Vedlejší účinky a komplikace po reserpinu	238
Toxicita reserpinu	238
Běžné vedlejší účinky reserpinu	239
Parkinsonoidní symptomatologie po reserpinu	241
Psychotické komplikace po reserpinu	244
Účinek reserpinu na trávicí ústrojí	246
Ostatní vedlejší účinky reserpinu	248
Vedlejší účinky reserpinu v naší sestavě	248
Vliv reserpinu na hladinu krevního cukru	249
Prevence a léčba vedlejších účinků reserpinu	255
Kontraindikace reserpinu	257
Dávkování reserpinu	258
Závěr	259
Literatura	259
4. Léčba nervových chorob neuroplegií. MUDr. Vladimír Bartoušek a MUDr. Dagmar Jechová	291
Předmluva	291
Úvod	292
Přehled použitých preparátů a dávkování	296
Metodika kontrolované hypotermie	299
Další farmaka používaná v neuroplegii a hypotermii	300
Anabolické látky	301
Literatura	301
Encefalitidy a jim blízké afekce nervové soustavy	303
Encefalitidy působené převážně neurotropními viry	303
Parainfekční encefalitidy	306
Encefalomyelitis diseminovaná	307
Neurotoxikózy kojeneckého věku	309
Chorea minor a neuroplegie	311
Literatura	312
Poliomyelitis anterior acuta	313
Literatura	314
Syndromy mozkového kmene provázené poruchami dechu. Léčebné možnosti neuro- plegie	315
Nervové regulace dýchání	315
Traumatické poruchy mozkového kmene	321
Neuroinfekční afekce mozkového kmene	321
Sdružené poruchy dýchací a oběhové při kmenových formách neuroinfekcí	324
Význam léčby kyslíkem	325

Úloha příměsí kyslíčnicku uhličitého v dýchací směsi	326
Farmakologická stimulace dechu	326
Otázka vlivu neuroplegie na mozkový kyslíkový metabolismus	327
Centrální poruchy dýchání z různých příčin	329
Literatura	332
Léčba zánětu mozkových blan neuroplegií	334
Neuroplegie u basilárních meningitid	334
Literatura	340
Neuroplegie u cévních onemocnění nervového systému	341
Hypertensní nemoc a neuroplegie	347
Arteriosklerosa mozková a neuroplegie	349
Funkční poruchy cerebrální cirkulace a neuroplegie	350
Neuroplegie u mozkových malacií	352
Neuroplegie a kontrolovaná hypotermie u mozkového krvácení	357
Léčba subarachnoidálního krvácení	367
Možnosti neuroplegie u cévních syndromů míšních	369
Neuroplegie u poruch periferního prokrvení	371
Literatura	373
Neurologické komplikace těhotenství a porodu. Léčba neuroplegií	380
Literatura	383
Neuroplegie u degenerativních a demyelinizačních onemocnění nervového systému	384
Literatura	389
Polyneuritidy a polyradikuloneuritidy	390
Literatura	392
Neuroplegie v léčbě bolesti	393
Bolesti hlavy	394
Neuralgie trigeminu	397
Bolestivý syndrom při krční osteochondrose	397
Léčba kausalgii a thalamických bolestí	399
Bolesti u anginy pectoris	399
Bolesti při maligních tumorech	400
Viscerální bolesti	401
Neuroplegie v premedikaci bolestivých výkonů	401
Literatura	403
Ostatní indikace neuroplegik v neurologii	405
Extrapyramidové syndromy	405
Poruchy smyslového vnímání a iritace smyslových orgánů	406
Neurotické a pseudoneurastenické potíže	406
Stavy po úrazech ústřední nervové soustavy	407
Chlorpromazin a hypertyreoidismus	407
Vliv chlorpromazinu na chorobu ze záření	408
Chlorpromazin a zvracení	408
Škytavka a kašel	409
Spasmolytický účinek fenothiazinových derivátů	409
Vztah neuroplegie k zánětlivému procesu	409
Literatura	410

Vedlejší příznaky a komplikace neuroplegie podle vlastních zkušeností	414
Závěry z klinické části	418
Doslov ke klinické části	423
5. Působení chlorpromazinu na lidskou spasticitu. Prof. MUDr. Václav Pišta a MUDr. Otakar Polák	425
Úvod	425
Metoda a pozorování	425
Diskuse	433
Hodnocení vlastních změn spasticity a klinického obrazu po podání chlorpromazinu	438
Systém gama a lidská spasticita	442
Závěry	445
Literatura	446
6. Vliv neuroplegik na normální a patologický elektroencefalogram. MUDr. Dagmar Jechová a MUDr. Vladimír Bartoušek	447
Úvod	447
Elektroencefalografické studium farmakodynamického účinku neuroplegik ve vztahu k fyziologii retikulární formace mozkového kmene	447
Elektroencefalografický obraz účinku neuroplegik	451
Elektroencefalografický obraz působení neuroplegik u některých neurologických a psychiatrických chorob	454
Vlastní zkušenosti s vlivem neuroplegik a kontrolované hypotermie na elektro- encefalogram u různých nervových chorob a syndromů	456
Elektroencefalografický obraz působení neuroplegik u epilepsie	473
Závěry	477
Literatura	478
7. Použití neuroplegik při elektrodiagnostickém vyšetřování. MUDr. František Věle	485
Úvod	485
Anatomie a fyziologie neuronu	486
Vyšetřovací metody elektrodiagnostické	489
Některé zkušenosti s neuroplegiky při použití elektrodiagnostických metod, zejména EMG	491
Vlastní zkušenosti s použitím neuroplegik při elektromyografickém vyšetření	493
Diskuse	498
Závěry	500
Literatura	501
8. Použití neuroplegie u angiografie mozkové. MUDr. Saša Nettl	503
Neuroplegie jako premedikace	503

Vliv neuroplegie na mozkový krevní oběh	505
Poznámky k fyziologii mozkového krevního oběhu	505
Zobrazení mozkového oběhu angiografií karotickou	507
Rozprava	510
Závěry	513
Literatura	513
Obrazová příloha	523

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA